

Przedmiot: Sporty adaptowane

I. Informacje ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział REHABILITACJI Katedra Nauczania Ruchu Kierownik: dr hab. prof. AWF Izabela Rutkowska
Nazwa przedmiotu	Sporty Adaptowane
Kod przedmiotu	TZ-II-16a
Język wykładowy	Polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	II stopnia
Rok studiów	2
Semestr	4
Liczba punktów ECTS	1ECTS, 15 godzin ćwiczeń, 10 godzin samokształcenia
Imiona i nazwiska wykładowców	Bartosz Molik (bartosz.molik@awf.edu.pl), Andrzej Kosmol (andrzej.kosmol@awf.edu.pl), Jolanta Marszałek (jolanta.marszalek@awf.edu.pl)
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	TERAPIA ZAJĘCIOWA
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	Stacjonarny
Wymaganie wstępne i dodatkowe	Wymagania wstępne. Przed przystąpieniem do modułu student posiada wiedzę z zakresu adaptowanej aktywności fizycznej

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu

C1	Osiągnięcie podstawowej wiedzy z zakresu specyfiki różnych sportów adaptowanych, organizacji sportu niepełnosprawnych oraz klasyfikacji zawodników w różnych dyscyplinach
C2	Osiągnięcie podstawowej wiedzy i umiejętności dotyczącej specyfiki treningu osób z różnymi dysfunkcjami, tak by można byłoby je wykorzystać w celach rekreacyjnych, sportowych i fizjoprofilaktyce
C3	Osiągnięcie poziomu umożliwiającego charakterystykę wybranych grupy niepełnosprawnych pod kątem zasad i metod pracy w sporcie i aktywności fizycznej.
C4	Osiągnięcie poziomu umożliwiającego opracowanie planów szkolenia osób niepełnosprawnych w różnych dyscyplinach sportu z uwzględnieniem rodzaju dysfunkcji.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu

Efekt uczenia się kierunkowy	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Odniesienie do celów	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
Wiedza			
K_W16 Potrafi planować i kierować procesem terapeutycznym oraz dokumentować jego przebieg i efekty	1. Rozpoznaje związki pomiędzy funkcjonowaniem, niepełnosprawnością, uwarunkowaniami środowiska, a stanem zdrowia w obszarze aktywności fizycznej i sportowej. 2. Potrafi identyfikować i rekomendować metody, formy i środki przygotowania sprawnościowego	C1, C2, C3	P7S_WG
K_W17 Definiuje integrację społeczną osób pełnosprawnych i z niepełnosprawnościami we wszystkich sferach życia jednostki.	1. Definiuje integrację społeczną osób pełnosprawnych i z niepełnosprawnościami w obszarze aktywności sportowej i rekreacyjnej. 2. Potrafi uzasadnić i przedstawić przykłady rozwiązań technologicznych wspierających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w różnych aktywnościach sportowych.	C1, C3	P7S_WK
K_W19 Rozpoznaje metody terapii zajęciowej wykorzystujące rozmaite techniki i dobiera możliwości ich wykorzystania w pracy z osobami z różnymi dysfunkcjami.	1. Rozpoznaje sposoby terapii i profilaktyki z wykorzystaniem aktywności fizycznej i treningu sportowego, wykorzystujące rozmaite formy, dobiera możliwości ich wykorzystania w pracy z osobami z różnymi dysfunkcjami. 2. Potrafi opisać specyfikę różnych aktywności sportowych, organizacji i klasyfikacji w sporcie niepełnosprawnych.	C1, C2, C4	P7S_WK
Umiejętności			
K_U02 Właściwie ocenia wpływ funkcjonowania organizmu na możliwość podejmowania aktywności życia codziennego, aktywności fizycznej i twórczej.	1. Właściwie ocenia wpływ funkcjonowania organizmu na możliwość podejmowania aktywności fizycznej. 2. Potrafi realizować działania ukierunkowane na promocję zdrowia i profilaktykę niepełnosprawności z wykorzystaniem aktywności sportowych.	C2, C3	P7S_UW

K_U03 W pogłębionym zakresie wykorzystuje w pracy wybrane dziedziny aktywności człowieka, jakimi są: kultura i sztuka, czas wolny, rekreacja, sport, produktywność i aktywność społeczna.	1.W pogłębionym zakresie wykorzystuje w pracy wybrane dziedziny aktywności człowieka, jakimi są: czas wolny, rekreacja, sport. 2.Potrafi scharakteryzować wybrane grupy niepełnosprawnych z uwzględnieniem specyfiki aktywności sportowych.	C1, C4	P7S_UO
K_U11 W pogłębionym zakresie korzysta z własnej kreatywności, umiejętności technicznych i interpersonalnych w terapii zajęciowej.	1.W pogłębionym zakresie korzysta z własnej kreatywności w zakresie aktywności sportowej i rekreacyjnej. 2.Zna specyfikę treningu sportowego osób z różnymi dysfunkcjami i potrafi to zastosować w praktyce w celach sportowych, profilaktycznych i terapeutycznych.	C2	P7S_UU
K_U17 Wykazuje się specjalistycznymi umiejętnościami ruchowymi z zakresu wybranych form aktywności fizycznej.	1.Wykazuje się specjalistycznymi umiejętnościami z zakresu doboru wybranych form aktywności sportowych, w dostosowaniu do rodzaju dysfunkcji.	C2, C4	P7S_UU
K_U18 Potrafi tworzyć wybrane formy aktywności ruchowej i adaptować je w zależności od potrzeb jednostki i warunków środowiskowych	1.Potrafi tworzyć wybrane formy aktywności sportowej i adaptować je w zależności od dysfunkcji, potrzeb i zainteresowań jednostki oraz warunków środowiskowych.	C1, C2, C4	P7S_UW
Kompetencje społeczne			
K_K02 Podejmuje działania promujące zawód terapeuty zajęciowego.	1.Podejmuje działania promujące sportowe formy aktywności wśród osób z różnymi dysfunkcjami. 2.Potrafi formułować rzeczowe opinie, pod kątem sportowym odnoszące się do ważnych aspektów sportu niepełnosprawnych istotnych w procesie profilaktyki i terapii.	C4	P7S_KO
K_K03 Jest gotów do demonstrowania postawy promującej zdrowie i aktywność fizyczną	1.Jest gotów do demonstrowania postawy promującej sportowe formy aktywności wśród osób z różnymi dysfunkcjami.	C4	P7S_KR
K_K08 Stosuje terapię zajęciową nakierowaną na potrzeby osoby lub grupy.	1.Stosuje sportowe formy nakierowane na potrzeby osób ze specjalnymi potrzebami.	C4	P7S_KR

Treści programowe			
	Tytuł wykładu	Odniesienie do efektów uczenia się kierunkowych/ przedmiotowych	Odniesienie do celów przedmiotu
Ćwiczenia / zajęcia praktyczne			
TP1	Wprowadzenie do problematyki SN. Cele i zadania SN. Historia i rozwój SN na świecie i w Polsce. Struktura organizacyjna SN na świecie i w Polsce.	K_W17/1 K_K03/1	C1, C3
TP2	Wybrane problemy klasyfikacji w sporcie niepełnosprawnych. Technologiczne adaptacje w sporcie niepełnosprawnych	K_W16/1,2 K_U02/1,2 K_K03/1	C1, C2, C3
TP3	Adaptacje w sportach zimowych dla osób niewidomych oraz słabowidzących	K_W16/1,2 K_U02/1,2 K_K08/1 K_U17/1	C1, C2, C3, C4
TP4-5	Adaptacje w sportach letnich dla osób niewidomych oraz słabowidzących	K_W16/1,2 K_U02/1,2 K_K08/1 K_U17/1	C1, C2, C3, C4
TP6	Adaptacje w sportach zimowych dla osób z dysfunkcją narządu ruchu	K_W16/1,2 K_U02/1,2 K_K08/1 K_U17/1,2	C1, C2, C3, C4
TP7-9	Adaptacje w sportach letnich dla osób z dysfunkcją narządu ruchu	K_W16/1,2 K_U02/1,2 K_K08/1 K_U17/1	C1, C2, C3, C4
TP10	Adaptowane gry sportowe dla osób z dysfunkcją narządu ruchu	K_W16/1,2 K_U02/1,2 K_K08/1 K_U17/1	C1, C2, C3, C4
TP11	Adaptacje w sportach dla osób z porażeniami mózgowymi	K_W16/1,2 K_U02/1,2 K_K08/1 K_U17/1	C1, C2, C3, C4
TP12	Adaptacje w sportach dla osób z niepełnosprawnością intelektualną – idea Special Olympics	K_W16/1,2 K_U02/1,2 K_K08/1 K_U17/1	C1, C2, C3, C4
TP13	Adaptacje w sporcie dla osób głuchych i słabosłyszących	K_W16/1,2 K_U02/1,2 K_K08/1 K_U17/1	C1, C2, C3, C4
TP14	Wybrane aspekty treningu sportowego niepełnosprawnych..	K_W19/1,2 K_U03/1,2 K_U11/1,2 K_U18/1 K_K02/1	C1, C2, C4
TP15	Pomiar i ocena możliwości sprawnościowych niepełnosprawnych	K_W19/1,2 K_U02/1,2 K_U17/1	C1, C2, C4

	Integracja niepełnosprawnych przez sport i sporty adaptowane. Tendencje rozwoju sportów adaptowanych		
--	---	--	--

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne		
Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Odniesienie do efektów uczenia się kierunkowych/przedmiotowych
TP1-TP15	panel dyskusyjny, praca w grupie, konwersatorium	K_W16/1,2 K_W17/1,2 K_W19/1,2 K_W02/1,2 K_U03/1,2 K_U11/1,2 K_U17/1 K_U18/1 K_K02/1 K_K03/1, K_K08/1
Środki dydaktyczne: • Komputer • Rzutnik multimedialny • Filmy tematyczne • Publikacje zawodowe • Literatura podstawowa • Literatura uzupełniająca • Tablica • Płyty CD/Odtwarzacz płyt CD		

Metody i kryteria oceniania		
Efekt uczenia się dla przedmiotu	Treści programowe (TP)	Typy/ Metody oceniania D – ocenianie diagnostyczne, F- ocenianie formujące, P – ocenianie podsumowujące * lub wybór z załączonej listy walidacji wyników
K_W16/1,2	TP 2-13	F, P
K_W17/1,2	TP 1, 15	F, P
K_W19/1,2	TP 14-15	F, P
K_U02/1,2	TP 2-15	F, P
K_U03/1,2	TP 1-2	F, P
K_U11/1,2	TP 14	F, P
K_U17/1	TP 3-13, 15	F, P
K_U18/1	TP 14	F, P
K_K02/1	TP 14	F, P
K_K03/1	TP 1-2	F, P
K_K08/1	TP 3-13	F, P

*D – ocena przypadku, rozpoznanie, F – sprawdzian pisemny, dyskusja, obserwacja, P - egzamin pisemny lub wybór z załączonej walidacji wyników.

Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe

Literatura obowiązkowa:

1. Kosmol A., Molik B., Morgulec-Adamowicz N. (red.), 2021, Sport niepełnosprawnych dla fizjoterapeutów i terapeutów zajęciowych. PZWL, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

2. Kosmol A.(red.)[2008]: Teoria i metodyka sportu niepełnosprawnych. AWF, Warszawa.
3. Kowalik S. (red.) (2009). Kultura fizyczna osób z niepełnosprawnością. GWP, Gdańsk.
4. Sozański H. (red.): Podstawy teorii treningu. Biblioteka Trenera. COS. Warszawa 1999.
5. Davis R. [2011]: Teaching Disability Sport. Human Kinetics.
6. Depauw K.P., Gavron S.J.[2005]: Disability Sport. Human Kinetics
7. Molik B., Morgulec N., Kosmol A. (red.)[2008]: Zespołowe gry sportowe osób niepełnosprawnych. Koszykówka i rugby na wózkach. AWF, Warszawa.
8. Molik B. (red.) (2009): Zespołowe gry sportowe osób niepełnosprawnych. Osoby z dysfunkcją narządu ruchu, niepełnosprawne intelektualnie, niewidome i słabowidzące. Wydawnictwa Dydaktyczne, AWF, Warszawa.
9. Morgulec, N., Kosmol, A. (2007). Aktywność fizyczna w procesie usprawniania osób z uszkodzeniem rdzenia kręgowego w odcinku szyjnym. Studia i Monografie 122, AWF. Warszawa.
10. Rutkowska I., Kosmol A. (2010). Sprawność i aktywność fizyczna osób niewidomych. Wyniki badań i zastosowania praktyczne, Studia i Monografie nr 134, AWF, Warszawa.

Punkty ECTS (1 pkt - 25 godz. pracy studenta)

RODZAJ ZAJĘĆ	GODZINY
Godziny kontaktowe	15
Przygotowanie do zajęć	2
Zapoznanie się ze wskazaną literaturą	4
Napisanie projektu	2
Przygotowanie raportu	2
Razem = 25 godz. = 1 ECTS	